

Анісімова Анна Андріївна

5 курс, теплоенергетичний факультет,

НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мелащенко О. М., к.філос.н., доцент

кафедри психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПІ»

Сучасні аспекти професійної підготовки студентів

у технічних університетах

В умовах науково-технічного прогресу та безперервного вдосконалення інженерії все більш гострою стає необхідність підготовки висококваліфікованих спеціалістів технічних спеціальностей. Якщо раніше завданням системи технічної освіти була підготовка фахівців для масового стабільного виробництва з технологією, що рідко змінюється, і стабільною номенклатурою продукції, то сьогодні ситуація інша: удосконалюються технології, виробництво стає все більш гнучким. Воно вимагає від фахівця динамізму, здатності змінювати сфери і способи діяльності, проявів активності та ініціативи в умовах, що постійно змінюються.

Однак, визначальним у професійній підготовці студентів технічних університетів дослідники називають компетентнісний аспект [1, с.17]. Формування професійної компетентності у процесі професійної підготовки – центральна проблема сучасної педагогіки вищої школи. Поняття «професійна компетентність» фахівця в сучасній психолого-педагогічній літературі дослідники трактують як: відповідність вимогам певної професії, стандартам кваліфікації, посаді та виконанню професійних функцій, єдність теоретичної та практичної підготовки студентів [1, с. 19]; розвинуте професійне мислення, знання, вміння та здібності, необхідні для адаптації, продуктивної діяльності у різних професійних співтовариствах, фундаментальні знання, які забезпечують адаптивність до динамічних умов ринку праці. Крім кваліфікаційних вимог складовими професійної компетентності є спеціальна, інтелектуальна, соціально-правова та економічна компетентність, інтелектуальна ініціатива майбутнього фахівця, його самоорганізація, самореалізація, ін.

Аналіз освітньо-кваліфікаційних документів дозволяють визначити сутність професійних функцій фахівця технічного енергетичного профілю, які полягають у використанні набутих знань, вмінь і навичок для розв'язання технічних проблем, створення технологій виробництва товарів і послуг, управління процесами створення технічних систем, проектування систем теплопостачання, організації виробництва, впровадження науково-технічних інновацій тощо. Крім того, професійна компетентність передбачає гармонійне поєднання праці та творчості людини, які різняться, по-перше, тим, що метою праці є виробництво благ, послуг, а метою творчості – самореалізація особистості творця; по-друге, мотив праці – зовнішній, мотив творчості – внутрішній, особистісний; по-третє, продукт праці – відчужуваний, відтворюваний, матеріальний, а продукт творчості, як правило, невідчужуваний, проте може існувати як у відчужуваній (витвір мистецтва, література, тощо), так і в невідчужуваній нематеріальній формі (почуття самореалізації, задоволення результатами діяльності, розвиток особистісних якостей). Однак, наявність відповідної освітньої кваліфікації випускника ВНЗ як претендента на зайнятість не гарантує успішного виконання ним професійних функцій та потребує періоду довготривалої адаптації, набуття досвіду. Отже, критеріями професійної компетентності майбутнього фахівця є сформованість професійних знань, умінь, навичок, особистісних якостей, які необхідні для його професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія : підруч. для студ., аспірантів та молодих викладачів вищ. навч. закл. /Анатолій Миколайович Алексюк. – К. : Либідь, 1998. – 558 с.